

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, De Oratione
Mentali Et Mysteriorvm Vitae D.N. Iesv Christi &
benedictae Matris eius meditatione**

Arias, Francisco

Coloniae Agrippinae, 1616

Cap. VII. In oratione potius voluntas exercenda quam intellectus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48934)

CAPVT VII.

In oratione potius voluntas, quam intellectus exercendus, magisq; anima virtutum affectum, quam speculationem cogitationemq; elicere debet.

ETSI ijs qui peritiores, sufferit forsan, paucis hoc documentum perstringere, verum quod omnibus prodesse velim, visum est particulariùs ac distinctiùs ipsum exponere. Habere diximus hominem in superiori animæ parte duas potentias, intellectum & voluntatem. Intellectus partes sunt, Actus intellectus. res intelligere, cognoscere, considerare, meditari, & videre: ideoque intellectus dicitur, & est velut viuis & perspicax animæ oculus. Eius officiù, spirituales rerum quas intellexit species & imagines conseruare, quò earum recordetur, atq; inde memoria intellectiua dicitur. Voluntatis autem benè constitutæ Actus voluntatis. officium est bonum amare ac desiderare.

332 FRANC. ARIAS CAP. VI
derare, atque in eo gaudere, sperare, & in Deo, quod obtinebitur, quando difficile quidem fuerit, quale est gratia & gloria, concupiscere, atque animum ad id concupiscere. Econtra malum culpæ fugere, abominari, ob id dolere, ac trahere, quin & timere, suis diffidere, ab eo abstinere, & aduersus peccatum in disceptatione, fugere quoque poenæ æternæ, quod culpæ debetur, malum. Hi sunt actus voluntatis: hinc eius effectus dicimus hæc operationes facere, quæ in ipsa merè spiritibus sunt, ac sine vlla corporis transmutatione ac motu fiunt, respondensque alijs similibus actibus in appetitu sensitivo consistentibus, quæ cum transmutatione corporali in sensibili peraguntur, ideoque passionibus dicuntur. Hi sunt actus & operationes voluntatis & intellectus, qui in oratione mentali, rerum diuinarum consideratione omnia exercentur: in hac enim percipit & considerat intellectus, & amat bonum, & inuit ac detestatur malum voluntas.

Aduer-

Aduertendum autem, primarium
 quod in oratione spectatur exerci-
 tium, & præcipuum qui inde colli-
 gendus fructus, non esse intellectus
 operationes, quæ sunt, intelligere
 & cognoscere veritates, easque in-
 quirere & considerare; sed volunta-
 tis, quæ sunt amare bonum & odisse
 malum, ac reliquos affectus sanctos
 & virtutum actus, quos iam exposui-
 mus. Hinc quando hæc mysteria me-
 ditamur, ita dirigenda consideratio,
 ut scilicet voluntas excitetur, & ad ali-
 quem affectum bonum & volunta-
 tis actum moueatur, v. g. vilitatem
 homo suam & peccata euoluens, ita
 hanc considerationem dirigat, ut
 voluntas actu quodam contemptus
 sui ipsius moueatur, ut ab alijs con-
 temni velit, quod id iustum, æquum,
 & Dei sit voluntas. Atque hic hu-
 militatis est actus. Perpendens au-
 tem, quæ peccatis debeantur sup-
 plicia, & quæ Christus propterea
 passus sit, hanc considerationem
 dirigat, ut voluntas ad aliquas in
 hac vita molestias pro Christo
 pacien-

Praxis ex-
 ercendi
 actus vo-
 luntatis
 in oratio-
 ne.

Excitandi
 affectum
 Humili-
 tatis.

Patientiæ. exultet in laboribus quos modo pa-
 titur: si sunt actus patientiæ. Perpen-
 dens mala & damna peccati, hanc
 considerationem ordinet, ad pecca-
 ta plangenda, ob eadem dolendum,
 pro ijsdem satisfaciendum; atque
 poenitentia. poenitentia actus. Cogitans diuina
 beneficia ac bonitatem, ordinet hanc
 considerationem, vt voluntas exci-
 tetur ad desiderandum efficaciter
 omnibus Dei voluntatem complere:
 re: & rebus omnibus mundi præferre:
 re: & ante quiduis potius & quod-
 cumque damnum & mortem perfer-
 rendam, quàm eam in aliquo infringere
 & transgredi. hi actus amoris
 & obedientia erga Deum. Cogitans
 verò Christi paupertatem, & quàm
 paupertate voluntaria sita sunt bona,
 desideret, vt aliqua in re sibi de-
 sint necessaria, gaudeatque ea quæ
 præsens premitur penuria. hi actus
 paupertatis spiritus. Considerans
 dolores & acerbissimos Christi cruci-
 ciatus, voluntate abhorreat sensuales
 & prauas delicias gustus, & ca-
 etia

DE
 ctus, & f
 ficaciter
 tiones
 que alpa
 sunt abse
 plum &
 tionibus
 dem diri
 hinc effi
 ciat volu
 modum
 stiana b
 bonis co
 rum cog
 verisque
 illarum
 quæ me
 fit.
 Ab h
 mi mon
 profect
 ex sanct
 bemus,
 tur con
 primis
 tur. Pr
 randur

DE ORAT. MENTALI. 335

ctus, & firmiter secum statuat & efficaciter decernat similes delectationes fugere & castigare, carnemque asperitate macerare. hi actus sunt abstinentiæ & castitatis. Idipsum & in reliquis bonis considerationibus agendum, ita scilicet eadem dirigendo, ut bonum aliquem hinc effectum ac virtutis actum eliciat voluntas. Huiusce rei clara admodum est ratio: vitæ namque Christianæ bonitas & sanctitas non in bonis conceptibus ac rerum sanctarum cogitationibus, sed in solidis verisque virtutibus, & præsertim in illarum actibus & operationibus, quæ medulla virtutis sunt, consistit.

Abstinentiæ & Castitatis.

D. Thom.
1.2. q.3
a.2.

Ab hoc documento, quod maximi momenti, ac velut radix est & profectus omnis spiritualis, quem ex sancto hoc exercitio elicere debemus, fundamentum, hæ sequuntur conclusiones, quæ notandæ imprimis sunt, ut executioni mandentur. Prima est: non sunt ad benè orandum quærendæ considerationes & con-

Non que-
rendæ
confide-
rationes
subtiles;
sed piæ &
inflam-
mantes.

Inhæren-
dam con-
sideratio-
ni mouen-
ti volun-
tatem.

& conceptus acuti, ac subtiles,
ad intellectū duntaxat excitant
conducunt; sed considerationes
ac deuotæ, quibus excitetur
flāmetur voluntas. Atq; hic est
ctus qui queritur. Secunda: ad
aut multas horas in oratione tra-
cēdas nō multis opus est punctis
curfibus, considerationibus, sed
illa consideratione, quæ ad volun-
tem mouendam excitandamque
ficiat. Proinde meditans ex
puncto celeriter ad aliud, & ex
consideratione in aliam nō delin-
dat oportet, verū vnum confide-
rando punctum, quod ex se ad
nendum sic efficax, ad tempus
persistat, ruminans id, & attente
quietè ponderās, donec ad aliquem
voluntas affectum, vt diximus, ex-
citerur. Exempli causa: Disponit
quis ad meditandum, quatenus
& misericordia fuerit supremæ
illam maiestatem, cum homine
nimè opus haberet, carne se metum
induisse, & nostras in se penas,
nos ab ijsdem liberaret, gloriam

nobis & participationem diuinitatis communicaret, suscepisse: in hac consideratione eatenus se detinet, donec hoc beneficiū admirans magnique faciens voluntas ad affectum erga Dominum qui id ipsum fecit, & ad illi seruiendi desiderium excitetur. si autem, postquam aliquamdiu in aliqua harum considerationum hæsit, voluntatem minimè moueri sentiat, ad aliam ex iis quas paratas habet transeat, & idem hic agat quod ante, cum quiete expectās, donec misericordia ipsum diuina sancto aliquo uisitet affectu, petatque sibi eum cito dari, idque desiderando, uti diximus.

Tertia conclusio, quòd quando meditans voluntatem pio aliquo erga virtutem affectu, quales sunt dolor de peccatis, sui ipsius despectio & contemptus, feruens pro Deo molestias patiendi desiderium, vel amor & gustus Dei, aut eiusdem perfectionum atque operum æstimatio & admiratio, & alij (quos ante descripsimus) iam excitatam sentit,
 P vltorius

Et tam
diu quam
hac affe-
ctus flam-
ma durat.

ulterius ad alia puncta minime
seat, sed in hoc tam diu se affectu
cupet, quam diu durat, etsi totum
orationis tempus impenderet. Cui
enim hic primarius sit orationis
fructus, quoties hunc Deus offerre
arripiat, etsi à principio orationis
ad finem vsque. Si autem hic affectus
desit, ad aliud transire punctum
test, cum humilitate expectans
sirationem Domini, si autem
voluntatem affectu moueri, sed
se orationis hora ab vna in aliam
considerationem deuolutum
comperiat, non propterea se
gat aut turbetur, sed pacifice leg-
rat, cum ita diuinam compleat
luntatem, qui primarius est
quem spectare debemus, vii iam

De proces-
Relig. c. 11.

te declaratum est. Ita, inquit D.
nauentura, amator orationis affe-
scat sapius ad illam recurrere, di-
tius in eadem se detineat, nec ca-
ieuitate aut fastidio motus deserat
sed ad diuersos se mouere affe-
conetur, & quando bonum aliquod
affectum concepit, quam diu is

DE ORAT. MENTALI. 339

rat, in eo se detineat, & ad singula bona auxilium diuinum imploret; si autem vt petit, minimè illi succedat, patienter sustineat, & expectet. Vt autem facilius & utilius voluntas hisce affectibus moueatur, eosque in se formet & concipiat, opera danda, vt ex amore Dei eodem exerceat, id est, ad illi placendum, & quoniam ita vult Deus. verbi causa, quando quis despici, contemni, aut aliquam poenam subire vult, aut de peccatis dolet, id desideret, vt ita Deo satisfaciat; & quoniam id eius beneplacitum ac voluntas est. atque ita de reliquis.

Idque ob Dei amore & beneplacitum.

Hanc enim omnibus in rebus nostrum esse finem, par est, iuxta illud Pauli. *Omnia vestra in charitate fiant.*

1. Cor. 16.

P 2

CA-